

SLÁVNÉ banického

Pri príležitosti
500. výročia banického
povstania sa Banská
Bystrica, Špania Dolina
a Staré Hory spojili,
aby sa v srdci Slovenska
23. mája 2026
uskutočnilo
18. stretnutie banských
miest a obcí Slovenska.
Baníkov z celého
Slovenska prišla
pozdraviť aj Mária
Reháková, organizátorka
Slovenského dňa kroja,
na ktorom sa
15. augusta predstavia
aj banické spolky
a spevokoly.

Slávnostné stretnutie banských
miest a obcí Slovenska, ako
povedal v príhovore primátor
Banskej Bystrice Ján Nosko, bolo a je
vyjadrením rešpektu k umu a zruč-
nosti baníkov, hutníkov a všetkých
súvisiacich profesií, ako aj preja-
vom úcty k udalostiam jubilejného
výročia banického povstania.

Program v Banskej Bystrici sa začal
slávnostným sprievodom, v ktorom
zo Štadlerovho nábrežia, cez Dolnú
ulicu, Námestie SNP až ku Katedrále
sv. Františka Xaverského kráčalo
takmer šesťsto účastníkov domá-
cích i zahraničných baníckych a hut-
níckych spolkov, banských miest
a obcí zo Slovenska aj zo zahraničia.

Do Banskej Bystrice
23. mája zavítali baníci
zo Slovenska aj zo sveta

VÝROČIE povstania

Ekumenická bohoslužba
v Katedrále sv. Františka
Xaverského v Banskej Bystrici

Na fotografii vpravo župan Banskobystrického samosprávneho kraja Ondrej Lunter

EKUMENICKÁ BOHOSLUŽBA

Po prečítaní rozsudkov nastolených kráľovskými komisármi, ktoré pripomenuli dramatické udalosti baníckeho povstania, sa v nádhernej priestoroch katedrály konala ekumenická bohoslužba. V rámci nej si ocenení prevzali Čestné odznaky sv. Barbory, patrónky všetkých baníkov. Výnimočná bola účasť štyroch aušusníkov, ktorí do Banskej Bystrice priniesli banícke insígnie –

pozlátené banícke kladivká z roku 1701, tradične uchovávané v Baníckom bratstve Herregrund zo Španej Doliny. Ďalší program na Námestí Štefana Moysesa spojil oficiálne ceremónie s bohatou kultúrou. Nechýbalo dojímavé odo-

vzdávanie Barborského svetla a mestom znela spoločne aj majestátna banícka hymna.

BANÍCI AJ NA SLOVENSKOM DNI KROJA

Návštevníci sa mohli tešiť aj na vý-

Primátor Banskej Bystrice Ján Nosko v spoločnosti kolegov a baníkov. V strede primátorka Banskej Stavnice Nadezda Babiaková

Mária Reháková a starosta Starých Hôr Marián Gajdoš v spoločnosti starohorského baníckeho spevokolu.

stavu dvoch banských strojov, banícky vzdelávací program pre deti, Banícky spevokol, súťaž v baníckom fortieli – v šikovnosti a zručnosti baníkov, ženskú spevácku skupinu Rudňanka, Kremnický banícky spevácky zbor FOKOŠ a Folklórny súbor Urpín z Banskej Bystrice. Program ukončila spoločná pieseň Kamaráti, v podaní Spevokolu Štiavničan z Banskej Štiavnice.

„Atmosféra v uliciach nás preniesla do čias, keď tunajšia meď ovládala svetové trhy. Banská Bystrica a jej okolie boli celosvetovo známe vďaka mimoriadne bohatej medenej žile. Táto lokalita patrila v 15. a 16. storočí k najväčším producentom medi na svete, ale baníkov nespájala iba fyzická

zlatá či medená žila, ale najmä ťažká práca, banské tradície a aj spoločné povstanie,“ povedala na stretnutí Mária Reháková, ktorá ako poctu baníkom zakomponovala do augustového programu Slovenského dňa kroja aj banícke vystúpenie, prezentáciu jednotlivých bratstiev a súborov z baníckych regiónov Slovenska – ako napríklad známy banícky spevokol zo Starých Hôr, ale aj súbor z obce Bystrá, ktorý chce nadviazať na tamojšie banícke aj ľudové tradície.

Ak ste teda poslednú májovú sobotu v Banskej Bystrici neboli, ste víťan na Slovenskom dni kroja 15. augusta na Námestí SNP v Banskej Bystrici, kde ožijú tradície aj banícka minulosť.

-MM-, foto: Lukáš Bily